

УДК 159.9+37.021.3

Ганна Цвєткова

ORCID ID 0000-0003-1556-4856

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Денис Хренов

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ORCID ID 0009-0002-6139-7278

DOI 10.24139/2312-5993/2025.01/387-398

МЕДІАТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ

У статті досліджено проблему впровадження медіатехнологій у професійну підготовку майбутніх магістрів освіти. Мета статті полягає у обґрунтуванні сутності медіатехнологій та визначенні їх ролі у цьому процесі. Для досягнення мети використано методи теоретичного аналізу та узагальнення. Розглянуто різні підходи до визначення поняття «медіатехнології» та їх класифікація. Визначено педагогічні умови ефективного використання медіатехнологій у підготовці магістрів освіти. Обґрунтовано доцільність застосування різних типів медіатехнологій на різних етапах освітнього процесу. Висновки дослідження можуть бути корисними для викладачів вищої школи, методистів та розробників освітніх програм. Перспективи подальших розвідок передбачають дослідження впливу медіатехнологій на формування окремих компетентностей майбутніх педагогів та розробку інноваційних моделей медіаосвіти.

Ключові слова: магістри освіти, медіаосвіта, медіатехнології, організація освітнього процесу, професійна підготовка магістрів освіти.

Постановка проблеми. Впровадження медіатехнологій у професійну підготовку майбутніх магістрів освіти є актуальним завданням та відповідає сучасним вимогам до педагогічної діяльності. Це обумовлено необхідністю формування у майбутніх педагогів компетентностей, які дозволять ефективно використовувати медійні технології у освітньому процесі. Медіаосвіта у вищій школі передбачає створення можливостей для впровадження медіаосвітніх елементів до освітніх компонентів освітніх програм підготовки майбутніх магістрів освіти.

Закон України «Про освіту» (ст. 12) вимагає формування у здобувачів цифрової компетентності та медіаграмотності (Закон України, 2017). Законом України «Про вищу освіту» (Закон України, 2014) визначено, що навчання у магістратурі має забезпечити здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, а також

підкреслює важливість володіння інформаційно-комунікаційними технологіями для фахової підготовки. Тому програми підготовки майбутніх магістрів освіти повинні мати контекстно-професійну спрямованість їх змісту, форм та методів роботи.

Стандарти вищої освіти (рівень магістра) з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» включають у перелік результатів навчання володіння цифровими інструментами, здатність здійснювати освітню діяльність із використанням сучасних технологій.

Згідно з Концепцією впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція), одним із етапів реалізації є подальший розвиток медіаосвіти та забезпечення її масового впровадження (Концепція, 2016). Цей етап передбачає, зокрема,

- науково-методичне та організаційне забезпечення процесу масового впровадження медіаосвіти у підготовку магістрів освіти на основі аналізу практичних проблем, обміну досвідом, здійснення відповідного психолого-педагогічного супроводу;
- уведення медіаосвітньої складової у навчальні програми вищої школи і післядипломної освіти з гуманітарної підготовки фахівців усіх профілів;
- розвиток матеріально-технічної бази всіх ланок медіаосвіти, оснащення мережі медіапедагогів передовими інформаційно-комунікаційними технологіями;
- систематична співпраця освітян з медіавиробниками для подальшого розширення практики медіаосвіти, підготовки низки медіаосвітніх передач на телебаченні та радіо для різних аудиторій: дорослих, батьків, дітей різного віку;
- розроблення прикладних науково-дослідних тем з питань підвищення ефективності медіаосвіти для забезпечення наукового супроводу її впровадження (Концепція, 2016).

Використання медіатехнологій у навчальному процесі сприяє підвищенню ефективності викладання, розвитку комунікативних, когнітивних та творчих здібностей студентів. Це дозволяє створити умови, максимально наближені до реальних виробничих ситуацій, що є важливим для підготовки компетентних фахівців (Кузьменко, Геленко; 2022).

Таким чином, впровадження медіатехнологій у професійну підготовку майбутніх магістрів освіти є важливим завданням, яке

відповідає сучасним освітнім стандартам та сприяє формуванню необхідних професійних компетентностей у майбутніх педагогів.

Аналіз актуальних досліджень. Актуальність підготовки майбутніх магістрів освіти, здатних ефективно організовувати навчальний процес у сучасному інформаційному освітньому середовищі, невинно зростає. З огляду на швидкий розвиток цифрових технологій та всебічного доступу до інформації, ключовими вимогами до майбутніх педагогів стає вміння застосовувати медіатехнології у професійній діяльності, адаптувати методи викладання до потреб здобувачів освіти та використовувати інноваційні цифрові ресурси для навчання, виховання та їхнього розвитку. Це питання перебуває у фокусі науково-педагогічних досліджень та є предметом активного суспільного обговорення.

Теоретико-методологічними засадами дослідження процесу запровадження медіатехнології у професійну підготовку майбутніх магістрів освіти стали фундаментальні праці вітчизняних науковців з проблем цифрової трансформації освіти (В. Биков, А. Гуржій, В. Кухаренко, С. Литвинова, А. Литвин, В. Осадчий, С. Семеріков, В. Хоменко та ін.); дослідження з проблеми організації медіаосвіти у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів (Т. Євтухова, О. Волошина, О. Залюбівська, С. Ізбаш, В. Купчишина, Л. Мельник, Л. Найдьонова, Л. Остапенко, І. Череповська, О. Юзик та ін.); наукові доробки медіапедагогів, медіапсихологів (О. Баришполець, І. Бондаренко, Л. Найдьонова, Г. Онкович, В. Осадчий, О. Череповська та ін.).

Отже, дослідники процесу професійної підготовки здобувачів у межах предмета власного дослідження презентують різноманітні підходи до розуміння сутності медіатехнологій та їх впровадження у процес професійної підготовки різноманітних фахівців. Водночас специфіка підготовки майбутніх магістрів освіти потребує визначення сутності та обґрунтування методичних засад застосування медіатехнологій у освітньому процесі здобувачів магістерського ступеня освіти.

Мета статті полягає у обґрунтуванні сутності медіатехнологій та визначення їх ролі у професійній підготовці майбутніх магістрів освіти.

Методи дослідження: вивчення наукових джерел, законодавчих і нормативно-правових документів – для здійснення теоретичного аналізу ключових понять дослідження; узагальнення –

для обґрунтування сутності та ролі медіатехнологій у професійній підготовці майбутніх магістрів освіти.

Виклад основного матеріалу. Медіа в сучасній освіті стали не тільки засобом передачі інформації, а й чинником освітніх змін, інструментом формування компетентностей та досягнення результатів навчання здобувачів. Аналіз мовознавчих джерел з питань дослідження дефінітивних понять досліджуваної проблеми, засвідчив, що сьогодні поняття «медіа» не має однозначного тлумачення. Термін «медіа» (з лат. *medium* – той, що перебуває посередині, посідає проміжну позицію) прийшов в українську мову з англomовних джерел. У іноземних словниках він визначається таким чином:

1) медіа – засоби та інструменти зберігання і передачі інформації та даних для індивідуальної чи та масової аудиторії (Городенко, 2018);

2) медіа – засоби масової інформації (ЗМІ), такі як газети, радіо та телебачення, а також різноманітні інформаційні агенції (Великий тлумачний словник сучасної мови);

3) медіа — вебсайти або інші джерела інформації, що передають, зберігають та відтворюють інформацію, що впливає на громадську думку (Словник з медіаграмотності, 2022).

З іншого боку процеси глобалізації, інформаційна революція, обумовлена появою мультимедійних інтернет-сервісів, соціальних мереж та мультимедійних месенджерів, найбільше увиразнилася в змінах у засобах масової інформації. Вони супроводжуються процесом, який отримав назву медіаконвергенція. У широкому розумінні терміном конвергенція (від лат. *convergo* – зближаю) в багатьох науках позначають процеси зближення різноманітних явищ у природі та людській діяльності. Як зазначає В. Атланов, медіаконвергенція відображає процес наближення та взаємопроникнення різних видів медіазасобів, що розпочався у другій половині 1990-х років з поширенням інтернет-сервісів, таких, як WWW, відеоблогів, онлайн радіо, тощо (Атланов, 2019).

Медіаконвергенція у систему освіти сприяла виникненню нової, сучасної освітянської парадигми – медіаосвіти. Поділяємо погляди Т. Фурсикової (Фурсикова, 2019) на медіаосвіту як цілеспрямований, системний і безперервний процес «розвитку особистості на матеріалі медіа з використанням новітніх та традиційних медіазасобів для засвоєння медіаграмотності, з подальшим формуванням

медіакомпетентності й розвитком медіакультури особистості» (Фурсикова, 2019, с. 246). Підкреслимо, що найвищим результатом медіаосвіти особистості дослідниця визначає медіакультуру, що відповідає Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (Концепція медіаосвіти, 2016), при цьому початковим рівнем, згідно з її дослідженням, є медіаграмотність, а проміжним – медіакомпетентність.

Зважаючи на різноманітність визначень у довідкових джерелах, ми долучаємося до висновку вчених щодо розуміння медіа, зокрема, як: 1) каналів передачі інформації – преса, радіо, телебачення, Інтернет, нові медіа і т. ін., посередництвом яких передається закодована в тій чи тій знаковій системі інформація; 2) середовища, медіатизованих сфер суспільного життя – економіки, політики, освіти, медицини тощо. Перше значення увиразнює інструментально-технологічну роль медіа, друге – соціальний контекст їх функціонування (Ішутіна; Хижняк, 2020).

Для контексту нашого дослідження важливими є погляди вітчизняних вчених на медіаосвіту, які інтегрують її розуміння як процесу розвитку особистості за допомогою і на матеріалі медіа з метою формування культури спілкування з медіа, креативних, комунікативних умінь, критичного мислення тощо, так і передбачають готовність до опанування медіаобладнання та використання можливостей медіа в освітньому процесі. Погоджуємося з О.Ішутіної, яка визначає медіаосвіту як цілеспрямований педагогічний процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти на основі аналітичного вивчення та створення різних видів медіапродуктів, спрямований на загальноінтелектуальний розвиток, формування критичного мислення, творчих здібностей, підготовку особистості до активної, ефективної та безпечної взаємодії з інформаційним середовищем сучасного медіапростору, виховання соціальної та технологічної відповідальності, поваги до різноманітності культур та етичних норм в умовах міжкультурної комунікації. Медіаосвіта спрямована на формування медіаграмотності із подальшим розвитком медіакомпетентності та медіакультури особистості (Ішутіна, 2024).

Аналіз тлумачень сутності феномену медіаосвіти вітчизняними дослідниками дозволяє говорити про паралельне функціонування розуміння медіаосвіти як вивчення медіа і навчання за допомогою медіа. Медіаосвіта пов'язана з усіма видами медіа (друкованими і графічними, звуковими, екранними тощо) і різними технологіями; вона дає

можливість зрозуміти, як масова комунікація використовується в суспільстві, розвинути навички використання медіа для комунікації з іншими людьми, формує вміння аналізувати, критично осмислювати і створювати медіатексти; визначати джерела медіатекстів; інтерпретувати медіатексти, визначати цінності, поширювані медіа; добирати відповідні медіа для створення і поширення власних медіатекстів, зацікавлення аудиторії; отримати можливість вільного доступу до медіа, як для сприйняття, так і для продукування.

Грунтовне розуміння сутності медіаосвіти наближає нас до визначення медіатехнологій як способів і засобів спільної взаємодії учасників освітнього процесу задля досягнення визначеної мети професійної підготовки майбутніх магістрів освіти. Важливо зазначити, що ми бачимо медіатехнології не лише як набір сучасних девайсів та медіа-ресурсів, а розуміємо їх як елемент педагогічних технологій, що має на меті підвищення ефективності процесу професійної підготовки майбутніх магістрів освіти за рахунок:

- проектування цілей навчання відповідно до розробленої моделі підготовки магістра освіти та з урахуванням концептуальних засад медіаосвіти, як-от формування медіаграмотності із подальшим розвитком медіакомпетентності та медіакультури особистості;
- планування освітнього процесу, програмування діяльності викладача і студента, забезпечення максимальної організованості і, як наслідок, – досягнення необхідного результату;
- перенесення акценту в освітньому процесі з викладання на спрямоване формування визначених компетентностей шляхом вивчення медіа та навчання за допомогою медіа.

Остання теза потребує більш глибокого обґрунтування. Зокрема, процес вивчення медіа під час професійної підготовки майбутніх магістрів освіти доцільно характеризувати як інтегративний, міждисциплінарний та компетентнісно-орієнтований компонент освітнього процесу, спрямований на формування цифрової, інформаційної та медіакомпетентності, що є складовою сучасної професійної компетентності педагога. Вивчення медіа не відбувається ізольовано, а поєднується з вивченням педагогіки, методики навчання, психології, інформатики, філософії освіти тощо. Такий підхід дозволяє майбутнім магістрам усвідомити роль медіа в сучасному освітньому середовищі, інтегрувати медіаінструменти у викладацьку практику. Водночас, вивчення медіа охоплює знання з комунікації,

журналістики, соціології, IT-технологій, дидактики. Це дозволяє формувати цілісне уявлення про медіа як соціальний феномен і як дидактичний інструмент. Важливим контекстом вивчення медіа є компетентнісна орієнтація, що передбачає наголошення акцентів на формування конкретних компетентностей: цифрової компетентності, медіакомпетентності, інформаційної грамотності та ін. Проєктна та практична спрямованість вивчення медіа дозволяє розвинути навички розроблення медіауроків; створення власних освітніх медіапродуктів (відео, подкастів, блогів); аналізу медіатекстів і маніпуляцій; моделювання медіакомунікації в освітньому процесі. Особливого значення набуває ціннісно-світоглядний вимір процесу вивчення медіа у освітньому процесі майбутніх магістрів освіти з акцентами на розвиток критичного мислення; формування громадянської позиції; розуміння етичних аспектів використання медіа в освіті; протидію дезінформації й маніпуляціям у цифровому просторі.

Отже, вивчення медіа в процесі підготовки майбутніх магістрів освіти - це не лише оволодіння технічними навичками, а комплексний процес формування здатності ефективно, етично й критично використовувати медіатехнології в професійній діяльності. Це забезпечує готовність до роботи в цифровому освітньому середовищі та відповідає сучасним вимогам до педагога XXI століття.

З іншого боку, навчання за допомогою медіа є більш прикладним процесом та передбачає використання різноманітних медіаінструментів (аудіо, відео, інтерактивного контенту, цифрових платформ, візуалізацій) для:

- унаочнення навчального матеріалу;
- моделювання педагогічних ситуацій;
- активного залучення студентів до освітнього процесу;
- розвитку критичного мислення, комунікативних та рефлексивних умінь;
- формування навичок цифрової грамотності й медіакультури.

Навчання за допомогою медіа майбутніх магістрів освіти – це інноваційний вектор професійної підготовки, що:

- поєднує традиційні педагогічні підходи з можливостями цифрового середовища;
- сприяє інтеграції педагогіки, ІКТ і медіаграмотності;
- відповідає викликам цифровізації освіти та вимогам сучасного ринку праці.

Професійна підготовка майбутніх магістрів освіти за допомогою медіатехнологій має ґрунтуватися на педагогічній доцільності, відповідності навчальним цілям, рівні цифрової компетентності здобувачів освіти, а також технічних можливостях закладу вищої освіти. Ключовими критерії такого вибору є обґрунтовані положеннями педагогічної науки та сучасних освітніх стандартів, як-от:

1) дидактична доцільність: відповідність навчальній меті, змісту дисципліни та результатам навчання; забезпечення активної когнітивної діяльності студентів; сприяння розвитку критичного мислення, рефлексії та творчості;

2) змістова релевантність: відповідність змісту медіа-ресурсу фаховій підготовці магістра освіти; наявність науково обґрунтованої, коректної інформації; врахування специфіки предмету (наприклад, методика навчання у вищій школі вимагає імітаційних моделей, інтерактивних лекцій, мікрОВикладання);

3) технологічна зручність і доступність: (простота у використанні (user-friendly інтерфейс); можливість доступу в умовах дистанційного або змішаного навчання; сумісність з інформаційно-освітнім середовищем ЗВО (Moodle, Google Classroom, MS Teams тощо);

4) педагогічна інтерактивність: забезпечення зворотного зв'язку між здобувачем і викладачем; наявність інструментів для взаємодії (чати, форуми, віртуальні дошки); сприяння колаборації (групова робота, спільне редагування);

5) мотиваційний потенціал: залучення уваги студентів, підвищення інтересу до навчання; використання ігрових елементів, анімації, відео та аудіо, візуалізацій; можливість реалізовувати індивідуальні освітні траєкторії;

6) оцінка ефективності: впроваджені медіатехнології мають сприяти досягненню чітко визначених результатів навчання; передбачають можливість моніторингу успішності й самооцінювання (тести, інтерактивні завдання, електронні портфоліо).

7) безпека та етика використання: відповідність етичним, авторським, безпековим нормам; відсутність шкідливого контенту, дотримання політик конфіденційності.

Критерії вибору медіатехнологій мають формувати систему педагогічно обґрунтованих підходів, яка дозволяє не лише урізноманітнити форми й засоби навчання, а й оптимізувати професійну

підготовку магістрів освіти відповідно до потреб цифрового суспільства та вимог сучасної вищої школи.

У професійній підготовці майбутніх магістрів освіти доцільно застосовувати різні типи медіатехнологій, залежно від цілей та етапів освітнього процесу. Так, на етапі мотивації та орієнтації в навчанні з метою активізації пізнавального інтересу, формування внутрішньої мотивації до навчання доцільними медіатехнологіями можуть стати: відеолекції та мотиваційні відеоролики, інтерактивні презентації (Prezi, Canva), професійні подкасти (інтерв'ю з педагогами, експертами), VR/AR технології для віртуального знайомства з освітнім середовищем.

На етапі формування знань та умінь з метою кращого засвоєння теоретичного матеріалу, набуття фахових знань до найбільш продуктивних медіатехнологій можна віднести мультимедійні курси (MOOCs, e-learning платформи), цифрові симулятори та тренажери для педагогічних ситуацій, інтерактивні онлайн-підручники та цифрові кейси, анімаційні пояснення складних тем.

У процесі формування навичок практичного застосування знань у фаховій підготовці майбутніх магістрів освіти рекомендовано використовувати медіапроєкти (створення відеоуроків, подкастів, блогів); навчальні відеоаналізи (аналіз фрагментів занять); цифрові платформи співпраці (Padlet, Miro, Google Jamboard); використання LMS (Moodle, Google Classroom, Edmodo) для ведення курсу.

Під час рефлексії та саморозвитку з метою оцінки досягнень, усвідомлення рівня професійного зростання ефективним може бути використання електронних портфоліо (Mahara, Google Sites), цифрових щоденників, блогів для рефлексії, інтерактивних тестів та самооцінювання (Kahoot!, Quizizz, Mentimeter), онлайн-опитування та анкетування для зворотного зв'язку.

На етапі дослідницької та інноваційної діяльності задля розвитку наукового мислення та участі у дослідженнях важливо опанувати роботу у цифрових бібліотеках та базах даних (Google Scholar, ERIC, ResearchGate), з програмами для обробки даних (SPSS, MAXQDA, Excel), на платформах для презентації наукових результатів (Powtoon, Loom, YouTube), з використанням цифрових журналів, наукові блогів.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, аналіз досліджень, присвячених проблемі використання медіатехнологій у професійній підготовці майбутніх магістрів освіти, дозволяє зробити низку узагальнених висновків.

Медіатехнології є важливим компонентом сучасного освітнього процесу, що сприяє підвищенню ефективності навчання та формуванню професійних компетентностей майбутніх педагогів.

Впровадження медіатехнологій передбачає не лише використання технічних засобів, але й інтеграцію медіаосвіти в навчальний процес, що включає вивчення медіа та навчання за допомогою медіа.

Професійна підготовка майбутніх магістрів освіти з використанням медіатехнологій має ґрунтуватися на педагогічній доцільності, відповідності навчальним цілям та врахуванні рівня цифрової компетентності здобувачів освіти.

Існують різні типи медіатехнологій, які можуть бути застосовані на різних етапах освітнього процесу для досягнення конкретних навчальних цілей.

Водночас, проведене дослідження розкриває перспективи подальших наукових розвідок можуть бути зосереджені на розробці та впровадженні інноваційних моделей медіаосвіти для підготовки магістрів освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку цифрових технологій; вивченні ефективності використання різних типів медіатехнологій на різних етапах професійної підготовки магістрів освіти; дослідженні можливостей використання медіатехнологій для організації дистанційного та змішаного навчання у вищій школі тощо.

ЛІТЕРАТУРА

- Атланов, В. В. (2019). Медіа-конвергенція та її вплив на освітній процес. У *Стан та перспективи розвитку культурологічної науки: Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (I частина)* (с. 180). ВП «Миколаївська філія КНУКіМ» (Atlanov, V. V. (2019). Media convergence and its impact on the educational process. In *State and prospects for the development of cultural science: Materials of the V international scientific-practical conference (Part I)* (p. 180). VP "Mykolaiv branch of KNUKiM").
- Великий тлумачний словник сучасної мови. (н.д.). <https://slovnyk.me/dict/vts/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0> (*Big explanatory dictionary of modern language.* (n.d.). <https://slovnyk.me/dict/vts/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0>).
- Городенко, Л. М. (2018). Медіа. *Енциклопедія Сучасної України*. Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. <https://esu.com.ua/article-66085> (Gorodenko, L. M. (2018). Media. *Encyclopedia of Modern Ukraine*. Institute of Encyclopedic Research of the NAS of Ukraine. <https://esu.com.ua/article-66085>).
- Закон України «Про освіту». (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (*Law of Ukraine "On Education".* (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>)

- Закон України «Про вищу освіту». (2014). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (Law of Ukraine "On Higher Education". (2014). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>).
- Ішутіна, О. Є. (2024). *Теорія і методика формування медіапедагогічної компетентності майбутніх учителів початкових класів: Монографія*. Вінниця: Твори (Ishutina, O. E. (2024). *Theory and methodology of forming media pedagogical competence of future primary school teachers: Monograph*. Vinnytsia: Works).
- Ішутіна, О. Є., & Хижняк, І. А. (2020). Феномен медіаосвіти в професійно-педагогічному дискурсі. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 55, 6–17. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2020.55.01> (Ishutina, O. E., & Khyzhnyak, I. A. (2020). The phenomenon of media education in professional and pedagogical discourse. *Educational and research tools*, 55, 6–17. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2020.55.01>).
- Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). (2016). <https://ms.detector.media/mediaprosvita/post/16127/2017-01-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (Concept of implementing media education in Ukraine (new edition). (2016). <https://ms.detector.media/mediaprosvita/post/16127/2017-01-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>).
- Кузьменко, П., & Геленко, А. (2022). Мультимедійні засоби навчання у фаховій підготовці майбутніх викладачів галузі легкої промисловості. У М. І. Садовий (Ред.), *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: Збірник матеріалів XIII-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції* (м. Кропивницький, 13–28 червня 2022 р.) (с. 232). Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка (Kuzmenko, P., & Gelenko, A. (2022). Multimedia teaching aids in professional training of future teachers of light industry. In M. I. Sadovy (Ed.), *Problems and innovations in natural science, mathematics, technological and vocational education: Collection of materials of the 13th International scientific and practical online Internet conference* (Kropyvnytskyi, June 13–28, 2022) (p. 232). Kropyvnytskyi: RVV TSPU named after V. Vynnychenko).
- Словник з медіаграмотності. (2022). Міністерство культури та інформаційної політики України. <https://filter.mkip.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/slovnyk.pdf> (Dictionary of media literacy. (2022). Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine. <https://filter.mkip.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/slovnyk.pdf>).
- Фурсикова, Т. В. (2019). *Медіакультура фахівця освіти: Монографія*. Кропивницький: Енклюзив-систем (Fursykova, T. V. (2019). *Media culture of an educational specialist: Monograph*. Kropyvnytskyi: Enklyuziv-sistem).

SUMMARY

Tsvetkova Anna, Khrenov Denis. Media technologies in the professional training of future masters of education.

The article explores the problem of implementing media technologies in the professional training of future masters of education, which is an urgent task and meets modern requirements for pedagogical activity. The relevance of this issue is due to the need to form competencies in future teachers that will allow them to effectively use media technologies in the educational process. Media education in higher education involves

creating opportunities for the introduction of media education elements into the educational components of educational programs for the training of future masters of education.

The purpose of the article is to substantiate the essence of media technologies and determine their role in this process. Methods of theoretical analysis and generalization are used to achieve this goal. The analysis of scientific sources, legislative and regulatory documents was carried out to conduct a theoretical analysis of the key concepts of the study; generalization – to substantiate the essence and role of media technologies in the professional training of future masters of education.

The article considers different approaches to the definition of "media technologies" and their classification, based on the analysis of linguistic sources and scientific works. The processes of globalization and media convergence, which have significantly changed the means of mass communication and led to the emergence of media education, are analyzed. The understanding of media education as a purposeful, systematic and continuous process of personality development using media to acquire media literacy, media competence and media culture is substantiated.

The interpretation of media education by domestic scientists, which integrates its understanding as a process of personality development through and based on media in order to form a culture of communication with media, creative, communicative skills, critical thinking, etc., and also involves readiness to master media equipment and use media opportunities in the educational process, is considered.

The article defines media technologies as methods and means of joint interaction of participants in the educational process to achieve a specific goal of professional training of future masters of education. Media technologies are considered not only as a set of modern devices and media resources, but also as an element of pedagogical technologies aimed at increasing the efficiency of the professional training process. The importance of the integrative, interdisciplinary and competence-oriented approach to the process of media studying in the professional training of future masters of education is emphasized. The characteristics of media learning as a more applied process that involves the use of various media tools for visualizing learning material, modeling pedagogical situations, actively involving students, developing critical thinking, communication and reflexive skills, and forming digital literacy and media culture skills are revealed.

The article substantiates that the professional training of future masters of education with the help of media technologies should be based on pedagogical expediency, compliance with learning objectives, the level of digital competence of students, and the technical capabilities of the institution of higher education. The criteria for choosing media technologies are defined, which form a system of pedagogically sound approaches. The expediency of using different types of media technologies at different stages of the educational process to achieve specific learning goals is substantiated.

The conclusions of the study can be useful for university professors, methodologists and developers of educational programs. Prospects for further research include the study of the impact of media technologies on the formation of certain competencies of future teachers and the development of innovative models of media education.

Key words: masters of education, media education, media technologies, organisation of the educational process, professional training of masters of education.